

KRAJOWA RADA IZB ROLNICZYCH

Adres do korespondencji:
Parzniew, ul. Przyszłości 5, 05-804 Pruszków tel. 881 939 421
e-mail: sekretariat@krir.pl
www.krir.pl

KRIR/MR/ 234 /2022

Warszawa, 25.02.2022 r.

Pan

Henryk Kowalczyk

Wiceprezes Rady Ministrów

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Szanowny Panie Premierze,

W odpowiedzi na pismo znak DOS.op.0210.1.2022 z 10 lutego 2022 r. w sprawie przedstawionego do zaopiniowania projektu ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz niektórych innych ustaw Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych uprzejmie informuje, że samorząd rolniczy z zadowoleniem przyjmuje przedstawiony projekt ustawy, w którym znalazło się wiele zapisów postulowanych przez izby rolnicze.

Jednym z najbardziej oczekiwanych rozwiązań jest wprowadzenie możliwości uzyskania emerytury rolniczej w pełnej wysokości bez konieczności zaprzestania działalności rolniczej, o co samorząd rolniczy wnioskował od wielu lat. Jednak osoby, które będą pobierały emeryturę i nadal prowadziły gospodarstwo nie powinny opłacać składki emerytalnej.

Korzystna dla rolników i domowników jest zmiana zaproponowana w art. 1 punkt 1 projektu ustawy, która wprowadza możliwość pozostania w systemie KRUS dla osób, które z powodu podejmowania różnych aktywności pozarolniczych dotychczas automatycznie wykluczone były z systemu ubezpieczenia rolników i włączone do systemu powszechnego w ZUS. Takie przepisy uniemożliwiały spełnienie warunku ciągłości ubezpieczenia w KRUS, co z kolei wiązało się m.in. z wykluczeniem z programów modernizacji gospodarstwa czy rozwoju przedsiębiorczości domowników.

Kolejne rozwiązanie postulowane przez samorząd rolniczy, które znalazło się w przedstawionym projekcie ustawy to zrównanie świadczeń należnych rolnikom przebywającym na kwarantannie i na izolacji w związku z zachorowaniem na COVID-19.

Samorząd rolniczy z zadowoleniem przyjmuje również możliwość korzystania przez rolników emerytów z rehabilitacji w ośrodkach KRUS. Jak wynika z uzasadnienia do projektu jest to na razie rozwiązanie wprowadzone na zasadzie pilotażu i na miarę możliwości finansowych. Rolnicy oczekują pełnej możliwości korzystania z rehabilitacji.

Odnosząc się do zmiany nr 6 polegającej na dodaniu art. 27a zdaniem samorządu rolniczego zmiana idzie w dobrym kierunku, jednak dodatek dla rolników, którzy opłacali podwójną składkę z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności, powinien

wynosić co najmniej 2,5% emerytury podstawowej za każdy rok opłacania składki w podwójnej wysokości. Również zaproponowana wysokość dodatku z tytułu opłacania dodatkowej składki miesięcznej przez rolników, których gospodarstwa obejmują obszar powyżej 50 ha nie jest dla rolników w pełni satysfakcjonująca. Proponowana wysokość dodatku do emerytury powinna wynosić co najmniej 2% powyżej 50 ha i wzrastać w kolejnych progach o kolejne 2%.

Samorząd rolniczy proponuje wprowadzenie emerytur częściowych z KRUS ubezpieczenia oraz ubezpieczenie dobrowolne w KRUS dla rolników podlegających innemu ubezpieczeniu społecznemu.

W ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników proponuje się następujące zmiany:

1) w art. 7 dodaje się ust.1b w brzmieniu: „1b. Jeżeli rolnik lub domownik, o których mowa w ust. 1, podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu, to podlega on ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu na wniosek.”;

2) w art. 16 dodaje się ust. 4 w brzmieniu: „4. Jeżeli rolnik lub domownik, o których mowa w ust. 1 pkt 1-2, podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu, to podlega on ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu na wniosek.”

3) w art. 19 dodaje się ust. 5 w brzmieniu: „5. Jeżeli ubezpieczony podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres krótszy niż wskazany w ust. 1 pkt 2, przysługuje mu emerytura częściowa proporcjonalna do okresu ubezpieczenia, gdzie za każdy pełny kwartał ubezpieczenia przysługuje 1% emerytury podstawowej. Przepisy art. 25 i art. 26 stosuje się odpowiednio.”;

Chodzi o zapewnienie osobom prowadzącym małe gospodarstwa, które ze względów ekonomicznych zmuszone są do podejmowania pracy na ½ etatu (dwuzawodowcy) możliwości nabycia pełnych praw emerytalnych i rentowych w ZUS i KRUS.

Propozycje zawarte w projekcie ustawy nie rozwiązują wszystkich problemów zgłaszanych przez rolników. Brak propozycji rozwiązania przypadków zaliczania ubezpieczenia w ZUS do ubezpieczenia w KRUS, w sytuacji kiedy rolnik osiąga wiek emerytalny i posiada 90% okresów składkowych w KRUS tj. 90 kwartałów, a równocześnie posiada 5-letni okres ubezpieczenia w ZUS. Rolnik może wówczas przejść na emeryturę z ZUS, a z KRUS będzie miał doliczoną niewielką kwotę za dwadzieścia lat ubezpieczenia w KRUS.

Powyższa propozycja przepisu stanowiącego wprowadzenie o tym, żeby emerytura rolnicza była naliczana proporcjonalnie do przepracowanego okresu, przyjmując za 100% wysokość emerytury uzyskanej za 25 lat okresów składkowych, a nie jak jest obecnie liczone wskaźnikami.

Brak możliwości uzyskania częściowej emerytury przez osoby ubezpieczone w KRUS krócej niż 25 lat jest krzywdzące i nieuzasadnione merytorycznie. Osoby otrzymujące pełną emeryturę z KRUS mogą otrzymać również częściowe świadczenie z ZUS. W odwrotnym kierunku to nie działa. Nie dość, że osoby, które pracowały w rolnictwie i

poza rolnictwem, mają niższą emeryturę z ZUS, z uwagi na krótszy okres ubezpieczeniowy spowodowany objęciem ich przez kilka/kilkanaście lat ubezpieczeniem społecznym rolników. Niestety osoby takie są traktowane jakby pracowały wyłącznie w latach, w których podlegały ubezpieczeniu społecznemu na zasadach ogólnych a ich praca w rolnictwie nie miała znaczenia. Tak samo nie znajduje racjonalnego wytłumaczenia brak możliwości ubezpieczenia w KRUS dla dwuzawodowców.

Dodatkowo samorząd rolniczy wnioskuje o:

-przywrócenie możliwości przechodzenia na wcześniejszą emeryturę dla kobiet 55 lat a dla mężczyzn 60 lat po 25 latach podlegania ubezpieczeniu pod bezwzględny warunkiem, że gospodarstwa przełożą w całości następcy.

- wprowadzenie zapisu mówiącego o tym żeby wysokość emerytury rolniczej wynosiła 75 % minimalnego wynagrodzenia za pracę (płaca minimalna). Z danych statystycznych wynika, że nadal zamożność gospodarstw domowych na wsi znacznie odbiega od zamożności gospodarstw domowych w mieście.

Do art. 5c.1 dodać punkt 6 mówiący o tym żeby osoby, które pobierają zasiłek opiekuńczy po osiągnięciu wieku emerytalnego otrzymywały pełne świadczenie emerytalne i nadal pobierały zasiłek opiekuńczy.

Powrót do stanu sprzed 1 marca 2017 r., kiedy to podwyższanie rolniczych świadczeń emerytalnych odbywało się poprzez przeliczanie świadczenia w oparciu o aktualną emeryturę podstawową, którą była wysokość najniższej emerytury określonej w art. 85 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Wycofanie pojęcia „najniższej emerytury pracowniczej” ustawą z 2 grudnia 2016 r., a wprowadzenie pojęcia „rolniczej emerytury podstawowej” służącego jako podstawa wyliczania emerytury KRUS, prowadzi do znacznie niższego tempa wzrostu emerytur rolniczych w stosunku do emerytur pracowniczych i dalszej pauperyzacji zawodu rolnika.

Przedstawiając powyższe

Pozostaję z poważaniem

PREZES
KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH

WIKTOR SZMULEWICZ